INSTAKAS

ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಸ್ಟರ್ಡ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿನ "ಹಸಿರು ಇಂಧನ ಮಾರ್ಗ" (GEC) ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, "ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಸ್ಟರ್ಡ್ ಹಕ್ಕಿಗಳ" (GIB) ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇರುವ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟುಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಸ್ಟರ್ಡ್ ಹಕ್ಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

ಬಸ್ಟರ್ಡ್

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:

ಆರ್ಡಿಯೋಟಿಸ್ ನಿಗ್ರಿಸೆಪ್ಸ್ (Ardeotis nigriceps).

ಹಾರಬಲ್ಲ ಅತಿ ಭಾರವಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು:- ಸುಮಾರು **15 ಕೆಜಿ ವರೆಗೆ** ತೂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ತಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಕತ್ತು ಮತ್ತು ತಲೆ ಮತ್ತು **ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣದಂತಹ** ವಿನ್ಯಾಸದಿಂದ ಇದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಈ ಪಕ್ಷಿಯು ಭಾರತೀಯ ಉಪಖಂಡಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿದೆ:- ಇದು **ರಾಜಸ್ಥಾನ (ಮರುಭೂಮಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ), ಗುಜರಾತ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ** ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ:

IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ:- ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (CR)

ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣಾ) ಕಾಯಿದೆ, 1972:- ಅನುಸೂಚಿ I

CITES ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ:- ಅನುಬಂಧ I

ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳು:

'ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಸ್ಟರ್ಡ್'ನ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಆರಂಭ:-** ಇದು **2018 ರಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ಥಾನ** ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶ:- ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಸ್ಟರ್ಡ್‌ಗಳ, **ಉಳಿದಿರುವ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು** ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಸ್ಟರ್ಡ್ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ'ದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಆರಂಭ:-** ಇದನ್ನು **ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಸರ ಸಚಿವಾಲಯವು 2017 ರಲ್ಲಿ** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.

ಉದ್ದೇಶ:- ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಸ್ಟರ್ಡ್ ಹಕ್ಕಿಗಳ **ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ** ಮೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ **ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಬಸ್ಟರ್ಡ್ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು** ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

WWF-ಇಂಡಿಯಾ:-

WWF

ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು **'ಮರುಭೂಮಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ' ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಸ್ಟರ್ಡ್ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ** ಹಲವು ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.